

A Csillagszemű

Az idei karácsony ugyanúgy telt el, mint a többi, de ez egyáltalán nem jelentette azt, hogy unalmas lett volna. Blanka minden évben varázslatosnak és különlegesnek élte meg ezt az időszakot. Az egész család összegyűlt, és együtt énekeltek, vacsoráztak, beszélgettek, aztán ajándékokat bontottak, miközben a levegőben mézeskalács- és fenyőillat szállt.

A kislány ezen az estén már ágyba bújt, szokása szerint egy könyvvel. Most az egyik ajándékát olvasta, már harmadszorra, mióta tegnap este kicsomagolta. A gyönyörű, halványsárga kötésű kiadás egy magyar népmese volt. A csillagszemű juhász történetét írta le, szebbnél szebb rajzokkal ábrázolva a jeleneteket. Blanka újra és újra elolvasta, sőt fel is olvasta a családtagjainak, akik örömmel hallgatták. A kislány szinte az összes népmesét ismerte és szerette, de ez a történet különleges helyet foglalt el a szívében. Szülei pici kora óta Csillagszeműnek becézték óriási kék szemei miatt, melyek tényleg úgy ragyogtak, mint két fényes csillag.

Éppen negyedszer állt neki kedvenc meséjének, amikor minden sötétségbe borult, aztán hirtelen újra világos lett. A kislány legnagyobb meglepetésére egy napsütötte tisztás szélén állt, árnyat nyújtó fák alatt. Ahogy hunyorogva kilépett a fénybe, a rét túlsó felén, a smaragdzöld fűben ülve egy ismeretlen fiút vett észre, akit bárányok vettek körül. Először nem értette, mi történt vele, de mivel bátor kislány volt, és mindig szeretett volna átélni egy igazi kalandot (na meg azért, mert nem tudta, mi mást kellene tennie), elindult a legény felé.

– Szia – köszöntötte.

Amikor az felnézett rá, Blanka úgy érezte, mintha tükörbe pillantott volna. A juhász pár évvel idősebb volt nála, de ugyanolyan hatalmas, világoskék szemei voltak, mint neki. A fiú arcán is meglepetés látszott, ám nem tett megjegyzést, csak mosolyogva visszaköszönt, majd kenyérrel kínálta a lányt.

– Hogy hívnak? – kérdezte Blanka, majd lehuppant két báránka közé, azok pedig riadtan ugrottak el előle. Észrevette, hogy a fiú az utolsó falat kenyerét nyújtja felé, a tarisznyája üresen

fekszik mellette a földön. Ő amúgy sem volt éhes, így megköszönte, de visszautasította az ételt. Egyébként is hallotta, amint az ifjú gyomra hatalmasat kordul.

– Csillagszemű Jancsi a nevem – felelte a juhászlegény, miután lenyelte az utolsó falatot.

A kislány arca felragyogott, amikor rájött, hol van. El sem akarta hinni, hogy ekkora szerencse érte. Úgy érezte, muszáj segítenie, hogy eljuttassa a fiút a mese boldog befejezéséig.

– Én Blanka vagyok. Még mindig éhes vagy? – kérdezte együttérzőn, és már tudta, hogyan segíthet.

– Igen – sóhajtott Jancsi.

– Mi lenne, ha eladnál néhány bárányt a városban? – próbálkozott Blanka.

– Remek ötlet! – ugrott fel Jancsi mosolyogva.

– Itt maradok, és vigyázok a nyájra. Hagyd itt a furulyádat!

– Nem tehetem – sajnálkozott a juhász. – Eltörött – vallotta be szomorúan.

– Hát ez bizony elég nagy baj, de ne aggódj, kitalálok valamit. Siess vissza, ahogy tudsz!

Blanka integetett Csillagszemű Jancsi után, miközben a fiú a város felé indult. Legalább lesz ideje kitalálni, hogyan segítsen. Hiszen a mese sok mozzanata csak akkor működik, ha a juhász egyedül van, amikor a király megpróbálja megbüntetni. Úgy döntött, majd elbújik, és követi Jancsit, ahová csak lehet. Azt is tudta, hogy mindenképpen szükség lesz egy furulyára, ha a fiú boldogulni akar.

– De hát ez egy mese – biztatta magát. – Talán valahogyan csinálhatok egyet.

Azzal felvett egy hosszú botot és kettétörte. És lássatok csodát, a jobb kezében maradt fele egy szépen faragott fafurulyává változott.

Amikor Jancsi visszajött, pásztorbot volt a kezében, suba a vállán és gyöngyvirágos kalap a fején. Blanka megörült, amikor meglátta, s a kegyetlen királyról kérdezte. Jancsi elmesélte, hogy ha a király tüsszent, s valaki nem mondja neki, hogy „Egészségére, adja Isten!”, azt menten

kivégezteti. El is érkezett az első tanács ideje. Blanka azt javasolta Csillagszemű Jancsinak, hogy semmilyen körülmények között ne mondja a királynak, hogy egészségére.

– Megőrültél? – kerekedtek el a nagy kék szemek. – A király azonnal kivégeztet! – kiáltott fel a juhászlegény.

– Bízz bennem! – mosolyodott el a kislány. – Segíteni fogok neked. Vagy te talán nem szeretnéd feleségül venni a királykisasszonyt?

Ennek hallatán Jancsi elpirult. Blanka átnyújtotta neki a furulyát:

– Erre vigyázz! Szükséged lesz rá.

A fiú arca felderült, de már nem tudta megköszönni. Éppen csak bólintani volt ideje, amikor lódobogás hallatszott, és katonák rontottak ki az erdőből nemes paripáikon.

– Ne ess pánikba, követni foglak! Csak tégy úgy, ahogy mondtam! – súgta Blanka Jancsinak, és épp idejében rejtőzött el a birkák között. Egy katona sem látta meg.

A katonák kihirdették, hogy a király parancsára gyűjtik be a jókívánságokat, ugyanis ezen a reggelen minden eddigénél nagyobbat prüszentett. Jancsi, bár nem volt teljesen biztos a dologban, tartotta magát a megbeszéltekhez. Ezzel megszegte a király parancsát, így a vitézek megragadták, és elvágattak vele, hogy uralkodójuk elé vigyék felségsértés vádjával.

Blankának nem kellett sok idő, hogy kitalálja, hogyan kövesse. Felült a legnagyobb birka hátára, mire az egy pillanat alatt táltos ménné változott, és a lány máris teljes sebességgel vágatott a juhász után.

A palotát körülvevő földeken megkereste a vaddisznók vermét, amelyről tudta, hogy a király első kísérlete lesz Jancsi megbüntetésére. Elrejtőzött a fák között. Megvárta, amíg előhozták az ifjú juhászlegényt, lelökték a verembe, majd sorsára hagyták. Amint a huszárok elmentek, Blanka lekiabált a fiúnak, hogy kezdjen el furulyázni. Mosolyogva figyelte a verem széléről, ahogy a vaddisznók táncre perdültek a kellemes dallamra. Amint az állatok összerogytak a fáradtságtól, Blanka és Jancsi is nyugovóra tért.

Amikor az udvarmester reggel megjelent, meglepetten látta, hogy Csillagszemű Jancsi még életben van. Kihúzta a veremből és a király elé vitte.

Blanka eközben megkereste a kaszatömlöcöt, mert tudta, hogy ez a mese következő állomása. Elbújt a kunyhó egyik sötét sarkában. Némi halvány derengést a közepen tátongó mély árok fenekén égő gyertya biztosított, de rejtekhelyét annak fénye sem világította meg. A katonák annyit késtek, hogy a kislány már megijedt, hogy talán rossz helyen rejtőzött el. Ám nem sokkal később lépteket hallott, majd nyílt az ajtó.

– Na, mondd-e már a királynak, hogy „Adja isten, egészségére”? – szólt a zord kérdés.

– Hadd gondolkodjam egy percet, vitéz urak. Kérem, hagyjanak magamra! – kérte egy ismerős hang.

– Rendben. De ne tartson soká! – azzal a két katona kimasírozott a viskóból.

– Jancsi! – súgta Blanka. – Bökd le a botod a gödör szélén, akaszd rá a subád és a kalapod!

A fiú úgy is tett, aztán a lányka mellé húzódott a sötét sarokba.

– Úgy gondolod, ez működni fog? – suttogta izgatottan Csillagszemű Jancsi.

– Persze! – bólogatott a kislány, annak ellenére, hogy a fiú ezt a sötétben nem láthatta. – Csak kiabálj ki nekik, hogy jöhetnek, mert te nem mondasz semmit!

– Ha te mondd – egyezett bele a legény, majd egy lépést tett előre, és felkiáltott. – Jöhetnek, uraim, tegyenek velem, amit akarnak, mert én bizony nem teljesítem a parancsot, amíg a király hozzám nem adja a lányát!

A kiáltásra a két huszár berontott a sötét kunyhóba, s nagyot taszítottak Csillagszemű Jancsi botján, subáján, kalapján. Egyenesen belökték az éles pengékkel teli gödörbe. Mivel látták, hogy a gyertya a mély gödör alján kialudt, gondolták, a juhásznak örökre vége.

– Elmúlt a veszély – állapította meg a legény, aztán meghallotta, hogy Blanka nagyot ásít mellette a sötétben. – Aludj csak nyugodtan, te már sokat segítettél, most én vigyázok rád. Felkeltelek, ha történik valami – mondta megnyugtatóan.

– Rendben – helyezkedett el a lány. – Vigyázz magadra! – ásította el magát újra. – És ne feledd: ne add be a derekad, amíg a király neked nem ígéri a lánya kezét, bármivel is próbálgon is megnyerni magának! A végén minden a tiéd lesz, ha ügyes vagy... – azzal Blanka elcsendesedett. Jancsi halkán furulyázni kezdett, a kislány a dallam hallatán könnyebben aludt el, mint valaha.

Amikor a kislány legközelebb kinyitotta a szemét, rájött, hogy egyedül van. Csillagszemű Jancsi eltűnt, ő pedig a sötét konyhó padlóján feküdt összegömbölyödve. Hevesen dobogó szívvel, hirtelen ült fel, és azzal a lendülettel kifutott a konyhából, egészen a palota előtti kertig. Ott aztán meglátott a távolban egy aranyos hintót, amelyen ott ült Csillagszemű Jancsi a kocsisnak háttal. Blanka fellélegzett a megkönnyebbüléstől, viszont rájött, hogy túl messze van a hintótól. A király bármelyik pillanatban felbukkanhat, mire odaér. Szorosan behunyta a szemét és elképzelte, hogy Jancsival szemközt ül a hintóban. Mire felnézett, valóban ott is volt.

– Hová tűntél? – tudakolta sürgető hangon, figyelmen kívül hagyva a fiú meglepett tekintetét.

– Nem akartalak felébreszteni, észrevettek volna. Nagyobb biztonságban voltál így. Egyébként megoldottam egyedül. A király a toronyba záratott, a baglyok és a denevérek közé. Használtam a furulyát – mosolygott a legény. – Most azt akarja, kocsizzak ki vele. Már jön is.

Blanka erre gyorsan az ülés alá csúszott. Kezdett elege lenni az örökös bujkálásból. Szerencsére a mese a vége felé közeledett. Úgy gondolta, ennyi próbatétel után már nemcsak Csillagszemű Jancsi, de ő is megérdemli a boldog végkifejletet. A király elhelyezkedett a juhászlegénnyel szemben, majd szólt a kocsisnak, hogy indulhat.

Elsőként az ezüsterdő mellett hajtottak el. Blanka figyelmeztetőn nézett Jancsira, de neki nem volt szüksége emlékeztetőre. Hiába kérdezte a király, az erdőért cserébe kívánna-e neki jó egészséget, a fiú csak a fejét rázta.

– Felséges király, nekem nem ezüsterdő kell, hanem a lánya keze – bizonygatta.

Ezután az aranytó következett, melyben a halak és a növények is aranyból voltak. Blanka az ülés alól nem láthatta a tavat, ragyogása mégis feltűnt neki. Csillagszemű Jancsi azonban még mindig nem hajlott az egyezésre, egyre csak a királykisasszonyt szerette volna megkapni.

A gyémántpalota ragyogása már szó szerint elvakította a hintóban rejtőzködő kislányt, pedig erre sem vethetett egy pillantást sem. Bármennyire erősködött, könyörgött is a király, Jancsi kitartóan hajtogatta, hogy neki csakis a lánya kell, semmi más. Blanka végtelenül büszke volt kedvenc mesehősére. A királynak nem maradt más választása, mint beleegyezni, hogy egyetlen gyermekét Csillagszemű Jancsihoz adja feleségül.

Blankát is meghívták az esküvőre, s Jancsi úgy mutatta be, mint kishúgát. Vacsora közben még egy utolsó tanácscsal látta el a fiút:

– Amikor a király az utolsó fogásnál eltüsszenti magát, mondd neki annyiszor: „Jó egészségére, adjon isten!”, ahányszor csak bírod. Ismételd, ameddig a király meg nem állít.

Jancsi már tudta, jól teszi, ha megfogadja a tanácsot! Addig kívánt jó egészséget, míg végül a király könyörögve kérte, hagyja már abba! Inkább neki ígérte az egész országát is.

Az ifjú pár vacsora után odament a kislányhoz, hogy köszönetet mondjanak neki. A királylány csak úgy irult-pirult a boldogságtól.

– Ugye megmondtam, hogy minden jól alakul? – mosolygott Blanka. – Éljetek boldogan! – kívánta teljes szívéből, de azt már nem tudta hozzátenni, hogy amíg meg nem haltok, mert ebben a pillanatban édesanyja hangjára ébredt:

– Jó reggelt, kicsi Csillagszeműm! Megérkeztek a nagyiék. Ugye nem akarsz átaludni karácsony másnapját? – a lányka megrázta a fejét, és felült.

– Jót álmodtál? – kérdezte anyukája kedvesen.

– Annál is jobbat – válaszolta a pici lány, miközben fülig szaladt a szája.

Krizsán Janka Boglárka